

Opozorilo: Besedilo osnovnega predpisa

ZAKON O PODJETJIH

PRVI DEL

UVODNE DOLOČBE

1. člen

Delovna organizacija, ki opravlja gospodarsko dejavnost, je ekonomska in poslovna celota, ki se ustanovi in posluje kot podjetje.

Podjetje je pravna oseba, ki je nosilka pravic in obveznosti v pravnem prometu glede vseh sredstev, s katerimi razpolaga in jih uporablja, opravlja gospodarsko dejavnost zaradi pridobivanja dohodka oziroma dobička s prodajo proizvodov in storitev na trgu in je odgovorna za svoje poslovanje.

Z gospodarsko dejavnostjo so po tem zakonu mišljeni proizvodnja in promet blaga ter opravljanje storitev na trgu, ki jih določa zvezni predpis o klasifikaciji dejavnosti.

2. člen

Podjetje lahko posluje s sredstvi v družbeni lastnini (v nadaljnjem besedilu: družbeno podjetje), s sredstvi v zadružni lastnini (v nadaljnjem besedilu: zadružno podjetje), s sredstvi v družbeni lastnini, zadružni lastnini in sredstvi, ki so lastnina domačih fizičnih in civilnih pravnih oseb ter tujih oseb (v nadaljnjem besedilu: mešano podjetje), ter s sredstvi, ki so lastnina domačih fizičnih in civilnih pravnih oseb ter tujih oseb (v nadaljnjem besedilu: zasebno podjetje).

Podjetja iz prvega odstavka tega člena imajo na trgu enak položaj, pravice in odgovornosti.

Podjetja iz prvega odstavka tega člena morajo poslovati v skladu z zakonom, dobrimi poslovnimi običaji in poslovno moralo.

3. člen

Delavci upravljajo poslovanje družbenega podjetja.

Poslovanje mešanega podjetja upravljajo delavci družbenega podjetja, ki je vložilo sredstva, v sorazmerju v višino vloženi sredstev, delavci mešanega podjetja v skladu s pogodbo o ustanovitvi in lastniki sredstev v sorazmerju z višino vloženi sredstev.

Delavci v zasebnem podjetju sodelujejo pri upravljanju poslovanja tega podjetja na podlagi svojega dela v skladu s kolektivno pogodbo.

4. člen

Delavci uresničujejo svoje samoupravne pravice v družbenem podjetju v skladu s tem zakonom in statutom podjetja.

Delavci uresničujejo svoje samoupravne pravice v mešanem podjetju in v zasebnem podjetju v skladu s tem zakonom, statutom omenjenih podjetij in kolektivno pogodbo.

5. člen

Zveza sindikatov Jugoslavije ter ustrezne gospodarske zbornice sodelujejo pri sklenitvi kolektivne pogodbe o pravicah in obveznostih delavcev ter ustanoviteljev mešanih in zasebnih podjetij, na podlagi katerih se ugotavljajo pravice do sredstev za zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb ter druge pravice iz dela in po delu v omenjenih podjetjih.

DRUGI DEL

I. POGLAVJE - DRUŽBENO PODJETJE

1. USTANOVITEV DRUŽBENEGA PODJETJA

6. člen

Družbeno podjetje lahko ustanovijo druga družbena podjetja, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti in druge družbene pravne osebe, družbenopolitična skupnost pa, če je opravljanje določene gospodarske dejavnosti nenadomestljiv pogoj za življenje in delo občanov ter za delo podjetij ter drugih organizacij in skupnosti na določenem območju ali če je to nujno za delo organov te družbenopolitične skupnosti.

Družbeno podjetje lahko ustanovijo pod pogoji in na način, predpisan z zakonom, delovni ljudje in občani zaradi uveljavljanja pravice do dela in drugih svojih interesov.

Družbeno podjetje lahko v skladu z zakonom ustanovijo tudi civilne pravne osebe ter družbene organizacije.

7. člen

Ustanovitelj zagotovi sredstva, ki so potrebna za ustanovitev in začetek dela družbenega podjetja, in sprejme akt o ustanovitvi.

Ustanovitelj prevzame riziko za poslovanje podjetja do višine zagotovljenih sredstev, danih za ustanovitev družbenega podjetja.

8. člen

Akt o ustanovitvi družbenega podjetja sprejme delavski svet, ustrezen organ upravljanja ustanovitelja oziroma ustanovitelji.

9. člen

Z aktom o ustanovitvi družbenega podjetja se določijo:

ime ustanovitelja;

- 1) firma in sedež družbenega podjetja;
- 2) dejavnost družbenega podjetja;
- 3) znesek sredstev za ustanovitev in začetek dela družbenega podjetja ter način njihove zagotovitve;
- 4) pravice in obveznosti ustanovitelja glede opravljanja dejavnosti, zaradi katere je podjetje ustanovljeno, upravljanja, udeležbe pri dobičku, prevzemanja rizika in povračila sredstev;
- 5) oseba, ki bo opravljala zadeve začasnega poslovnega organa, ter njena pooblastila;
- 6) pravice in obveznosti družbenega podjetja, ki se ustanavlja, do ustanovitelja;
- 7) pogoji in način za sklenitev in prenehanje delovnega razmerja ter pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev iz tega razmerja v času ustanavljanja podjetja;
- 8) rok za sprejetje statuta in izvolitev poslovnega organa in organov upravljanja;
- 9) druge medsebojne pravice in obveznosti ustanovitelja in podjetja, ki se ustanavlja.

Z aktom o ustanovitvi se ne sme omejiti samostojnost družbenega podjetja in vplivati na njegov neenakopraven položaj glede na druga podjetja in se ne smejo omejiti samoupravne pravice delavcev.

Če se družbeno podjetje ustanavlja za določen čas oziroma za izvršitev določenega posla, se z aktom o ustanovitvi določi čas, za katerega se ustanavlja, oziroma posel, ki ga mora podjetje opraviti.

10. člen

Če družbeno podjetje ustanovi več ustanoviteljev, uredijo svoje medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti s pogodbo, ki jo sklenejo v pisni obliki.

11. člen

Z vpisom akta o ustanovitvi v sodni register pridobi družbeno podjetje pravno in opravilno sposobnost.

12. člen

Javni razpis za imenovanje poslovnega organa podjetja je treba razpisati najpozneje v 30 dneh po vpisu družbenega podjetja v sodni register.

2. NOTRANJE ORGANIZIRANJE IN STATUSNE SPREMEMBE DRUŽBENEGA PODJETJA

13. člen

Delavci v družbenem podjetju odločajo o organiziranju temeljne organizacije združenega dela ali druge oblike notranjega organiziranja pod pogoji in po postopku, določenimi s statutom podjetja.

Delavci v družbenem podjetju odločajo v odvisnosti od narave delovnega procesa in delovnih pogojev o svojem delovnem organiziranju v skladu s samoupravnim splošnim aktom.

S statutom podjetja se lahko določi, da ima del podjetja določene pravice in obveznosti v pravnem prometu.

Deli podjetja iz tretjega odstavka tega člena nimajo lastnosti pravne osebe.

14. člen

Sklep o delitvi družbenega podjetja, izločitvi dela podjetja, spajanju ali pripojitvi družbenega podjetja ali njegovega dela k drugemu podjetju in sklep o prenehanju dela podjetja se sprejme v skladu s statutom.

Družbena podjetja, ki so nastala z delitvijo družbenih podjetij, in družbeno podjetje, ki je nastalo s spajanjem družbenih podjetij, so odgovorna za obveznosti podjetij, ki so prenehala. Podjetje, h kateremu se je pripojilo drugo podjetje, je odgovorno za obveznosti podjetja, ki je s tem prenehalo.

Družbeno podjetje, ki se mu je pripojil del, ki se je izločil iz drugega družbenega podjetja, ali ki je nastalo z izločitvijo dela družbenega podjetja, je solidarno neomejeno odgovorno za obveznosti podjetja, iz katerega se je del izločil, ki so nastale do vpisa izločitve v sodni register.

Medsebojna razmerja podjetij, v katerih se opravijo statusne spremembe, se uredijo s pogodbo.

3. POSEBNE OBLIKE IN ZDRUŽEVANJE DRUŽBENEGA PODJETJA

1) Skupno podjetje

15. člen

Družbena podjetja lahko ustanovijo zaradi uresničevanja skupnih interesov skupno družbeno podjetje (v nadaljnjem besedilu: skupno podjetje).

Kadar družbena podjetja ustanovijo skupno podjetje, imajo pravico na tej podlagi skupaj in enakopravno z delavci skupnega podjetja v sorazmerju z vloženi sredstvi upravljati posle skupnega podjetja in odločati o ustvarjenem dobičku.

16. člen

Delavci skupnega podjetja upravljajo skupno podjetje na podlagi svojega dela in imajo pravico do dela dobička.

Način, oblike in pogoji uresničevanja pravic iz prvega odstavka tega člena se uredijo s statutom skupnega podjetja.

17. člen

S pogodbo o ustanovitvi skupnega podjetja se uredijo medsebojna razmerja ustanoviteljev.

Pogodba iz prvega odstavka tega člena mora biti sklenjena v pisni obliki, z njo pa še v sorazmerju z vloženimi sredstvi ustanoviteljev in na podlagi dela uredijo razmerja glede razporejanja ustvarjenega dobička, obveznosti in odgovornosti pri skupnem riziku, načina skupnega upravljanja ter druga vprašanja, ki so pomembna za skupno poslovanje.

Statut in drugi samoupravni splošni akti skupnega podjetja morajo biti v skladu z aktom o ustanovitvi.

18. člen

V skupnem podjetju se lahko oblikuje tudi skupni organ upravljanja.

Z aktom o ustanovitvi se lahko kot skupni organ predvidi delavski svet.

Skupni organ upravljanja skupnega podjetja upravlja posle, spremlja uresničevanje ciljev gospodarjenja s skupnimi sredstvi, odloča o uporabi teh sredstev, odloča o delitvi ustvarjenega dohodka oziroma dobička, sprejema ukrepe za izpolnjevanje prevzetih obveznosti in izvršuje druge pravice in dolžnosti v skladu z aktom o ustanovitvi in statutom skupnega podjetja.

V aktu o ustanovitvi se določijo sestava, izvolitev in način dela skupnega organa upravljanja.

Člani skupnega organa upravljanja glasujejo na podlagi pooblastil iz akta o ustanovitvi.

19. člen

Skupno podjetje brez soglasja ustanoviteljev ne sme spremeniti dejavnosti niti opraviti statusnih sprememb, če se s tem spreminja namen vloženih sredstev ter otežuje ali onemogoča izpolnitev prevzetih obveznosti.

Skupni organ upravljanja skupnega podjetja odloči, ali obstajajo pogoji za spremembo statusa skupnega podjetja v smislu prvega odstavka tega člena.

2) Posebna družbena podjetja (javna podjetja)

20. člen

Družbenopolitične skupnosti in druge družbene pravne osebe lahko ustanovijo posebna družbena podjetja za proizvodnjo in promet določenih proizvodov in za opravljanje storitev, ki so nenadomestljiv pogoj za življenje in delo občanov ali za delo drugih podjetij na določenem območju ali če je to nujno za delo organov zadevne družbenopolitične skupnosti (infrastruktura, komunalne dejavnosti, dobrine splošnega pomena ipd.).

Sredstva za ustanovitev posebnega družbenega podjetja zagotovijo ustanovitelji.

Z aktom o ustanovitvi se natančneje določi dejavnost, ki jo opravlja posebno družbeno podjetje, pogoji, pod katerimi se opravljata proizvodnja in promet proizvodov oziroma izvajajo storitve, pravice in obveznosti ustanoviteljev pri upravljanju, posebnega družbenega podjetja, način oblikovanja cen proizvodov in storitev posebnega družbenega podjetja idr.

21. člen

V posebnem družbenem podjetju se oblikuje nadzorni odbor.

Nadzorni odbor imenuje in razrešuje ustanovitelj, razen članov tega odbora, ki jih imenuje in razrešuje delavski svet posebnega družbenega podjetja.

Za člane nadzornega odbora lahko ustanovitelj imenuje tudi osebe, ki niso delavci v posebnem družbenem podjetju.

22. člen

Člani nadzornega odbora se volijo za štiri leta in so lahko ponovno izvoljeni za člane tega odbora.

Vsak član nadzornega odbora ima en glas.

Sklepi nadzornega odbora se sprejemajo z večino glasov njegovih članov.

Član nadzornega odbora, ki se ne strinja s sklepom, lahko ločeno poda svoje mnenje.

23. člen

Nadzorni odbor mora:

- 1) nadzirati poslovanje, pregledati letno poročilo, letni obračun in predlog za delitev dobička;
- 2) o ugotovitvah nadzora pisno obvestiti delavski svet posebnega družbenega podjetja in ustrezen organ podjetja ter pri tem opozoriti na morebitne opustitve delavskega sveta, direktorja oziroma predsednika in članov poslovodnega odbora in drugih oseb.

24. člen

Določbe tega zakona o družbenem podjetju se uporabljajo tudi za posebno družbeno podjetje.

25. člen

Določbe tega zakona o družbenem podjetju se uporabljajo tudi za podjetja, ki kot enotni tehnološki sistemi opravljajo dejavnosti na področju elektrogospodarstva, železniškega prometa in poštno-telefonsko-telegrafskega prometa, če z zveznim zakonom ni določeno drugače.

26. člen

Dve družbeni podjetji ali več družbenih podjetij ter delovne organizacije, ki opravljajo družbeno dejavnost za potrebe gospodarske dejavnosti, lahko ustanovijo združeno podjetje.

Združeno podjetje se ustanovi s pogodbo.

Združeno podjetje nastopa v pravnem prometu v svojem imenu in za svoj račun v skladu s skupnimi interesi, določenimi s pogodbo o ustanovitvi.

Družbeno podjetje v združenem podjetju zadrži lastnost pravne osebe s pravicami in obveznostmi v pravnem prometu, določenimi s statutom združenega podjetja, v skladu s pogodbo.

27. člen

Sklep o sklenitvi pogodbe sprejme delavski svet družbenega podjetja.

Pogodba o ustanovitvi združenega podjetja vsebuje določbe: o firmi, sedežu, dejavnosti oziroma poslih, ki jih opravlja združeno podjetje, o pravicah, obveznostih in odgovornostih podjetij v združenem podjetju v pravnem prometu, o organih upravljanja, poslovnem organu in drugih organih združenega podjetja, o medsebojnih razmerjih podjetij v združenem podjetju ter druge določbe, ki so pomembne za uresničevanje dejavnosti oziroma poslov združenega podjetja.

K združenemu podjetju lahko pristopijo druga družbena podjetja, mešana podjetja, zadružna podjetja, pogodbeno podjetja, zasebna podjetja in delovne organizacije, ki opravljajo družbeno dejavnost.

V statutu združenega podjetja se lahko določi, da je za pripojitev drugega družbenega podjetja k združenemu podjetju potrebno soglasje delavskega sveta združenega podjetja.

28. člen

Združeno podjetje, je ustanovljeno, ko je sprejet statut, izvoljen delavski svet in imenovan vršilec dolžnosti poslovnega organa.

29. člen

Določbe tega zakona o družbenem podjetju se uporabljajo tudi za združeno podjetje.

4) Sestavljeno podjetje

30. člen

Dve ali več podjetij in drugih oblik družbenih podjetij se lahko združi v sestavljeno podjetje.

V sestavljeno podjetje se lahko združijo tudi mešano podjetje, pogodbeno podjetje, združeno podjetje, zasebno podjetje, zadruga in delovna organizacija, ki opravlja družbeno dejavnost (znanstvena idr.).

Podjetja, zadruga in organizacije iz prvega in drugega odstavka tega člena se lahko združijo v dve ali več sestavljenih podjetij v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi v sestavljeno podjetje.

Podjetje, ki se združi v sestavljeno podjetje, ohrani lastnost pravne osebe v pravnem prometu.

31. člen

Sestavljeno podjetje nastopa v pravnem prometu v imenu in za račun združenih podjetij ali v svojem imenu in za njihov račun, v svojem imenu in za svoj račun v skladu s statutom sestavljenega podjetja.

32. člen

Sestavljeno podjetje se ustanovi:

- 1) s sklenitvijo samoupravnega sporazuma o združitvi v sestavljeno podjetje;
- 2) z izvolitvijo delavškega sveta oziroma po položaju in funkciji njemu ustreznega organa upravljanja;
- 3) z imenovanjem vršilca dolžnosti poslovnega organa.

Sklep o sklenitvi samoupravnega sporazuma o združitvi v sestavljeno podjetje sprejme delavski svet podjetja, ki se združuje, oziroma ustrezen organ upravljanja organizacije, ki se združuje.

33. člen

Samoupravni sporazum o združitvi v sestavljeno podjetje vsebuje določbe: o firmi, sedežu, dejavnosti, ki jih za združeno podjetje opravlja sestavljeno podjetje, ciljeh združevanja, načinu nastopanja v pravnem prometu, pravicah, obveznostih in odgovornostih združenih podjetij za prevzete obveznosti sestavljenega podjetja, o organih upravljanja, poslovnem organu in drugih organih, o medsebojnih razmerjih združenih podjetij, o pravicah in obveznostih delavcev, ki opravljajo posle skupnega pomena, in o obliki njihovega organiziranja ter druge določbe, ki so pomembne za uresničevanje ciljev združevanja in poslovanja sestavljenega podjetja.

Po sklenitvi samoupravnega sporazuma o združitvi v sestavljeno podjetje, najpozneje pa v šestih mesecih po njegovi sklenitvi, sprejmejo delavci združenih podjetij statut sestavljenega podjetja.

34. člen

Organ upravljanja sestavljenega podjetja mora v 30 dneh po vpisu ustanovitve sestavljenega podjetja v sodni register razpisati javni razpis za imenovanje poslovnega organa sestavljenega podjetja.

5) Druge oblike združevanja podjetij

35. člen

Podjetja, zadruge in organizacije združenega dela, ki opravljajo družbeno dejavnost, se lahko združujejo v skupnosti podjetij, v poslovna združenja in druge oblike združevanja. Te oblike združevanja imajo lastnost družbene pravne osebe.

V skupnosti in združenja iz prvega odstavka tega člena se lahko združijo tudi mešano podjetje, pogodbeno podjetje, zasebno podjetje, zadružno podjetje in delovna organizacija, ki opravlja družbene dejavnosti.

Združevanje v skupnosti in združenja iz prvega odstavka tega člena se opravi s sklenitvijo samoupravnega sporazuma o združitvi.

Sklep o sklenitvi samoupravnega sporazuma o združitvi sprejme delavski svet podjetja, ki se združuje.

6) Družbeno podjetje na delnice

36. člen

Če družbeno podjetje pri ustanovitvi ali za potrebe svojega poslovanja zbira sredstva z izdajanjem, delnic drugim družbenim podjetjem, se ustanovi ali posluje kot družbeno podjetje na delnice.

Za organe upravljanja družbenega podjetja iz prvega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki se nanašajo na organe upravljanja v mešanem podjetju.

7) Opravljanje bančnih ali podobnih poslov v sestavljenih oblikah združevanja podjetij

37. člen

V združenem podjetju, sestavljenem podjetju in drugi obliki združevanja podjetij se lahko organizira opravljanje bančnih ali podobnih poslov v skladu s statutom.

Za opravljanje poslov iz prvega odstavka tega člena se lahko ustanovi skupna finančna organizacija ki ima lahko lastnost pravne osebe, kar se določi s pogodbo o ustanovitvi oziroma s samoupravnim sporazumom.

Posli iz prvega odstavka tega člena se opravljajo samo za potrebe združenih podjetij.

4. ZDRUŽEVANJE SREDSTEV ZARADI SKUPNEGA POSLOVANJA

38. člen

Družbeno podjetje lahko združi sredstva v družbeno podjetje zaradi skupnega poslovanja.

Kadar družbeno podjetje združi sredstva v družbeno podjetje, ima pravice in obveznosti ustanovitelja iz 5. točke prvega odstavka 9. člena tega zakona.

39. člen

Delavci družbenega podjetja, ki so združili sredstva, sodelujejo pri upravljanju podjetja, v katero so vložili sredstva, in imajo pravico do dela dobička v sorazmerju z vloženi sredstvi.

Način, oblike in pogoji, uveljavljanja pravic iz prvega odstavka tega člena se uredijo s pogodbo o združitvi.

40. člen

Tuje osebe smejo vlagati sredstva v družbeno podjetje pod pogoji, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja tuja vlaganja.

41. člen

Če se sredstva združijo v družbeno podjetje, se lahko v pogodbi predvidijo spremembe, ki bodo opravljene v tem družbenem podjetju, ter spremembe glede notranje organizacije in poslovanja ter drugih pravic in obveznosti, določenih s statutom.

Podjetje, ki uporablja pri svojem poslovanju združena oziroma vložena sredstva, brez soglasja vlagateljev ne sme spremeniti dejavnosti in ne opraviti statusnih sprememb, če se s tem spremeni namen združenih oziroma vloženi sredstev, otežuje ali onemogoča izpolnjevanje prevzetih obveznosti do vlagateljev, dokler se ne vrnejo vložena sredstva, če s pogodbo o združitvi oziroma vlaganju ni drugače določeno.

42. člen

Določbe 17., 18. in 19. člena tega zakona se nanašajo tudi na podjetja, v katera so vložila sredstva druga podjetja.

5. ZBIRANJE IN VLAGANJE SREDSTEV OBČANOV

43. člen

Družbeno podjetje lahko zbira sredstva občanov.

Občani lahko vlagajo stvari, denarna sredstva in materialne pravice v družbeno podjetje.

S sredstvi iz prvega odstavka tega člena so mišljena denarna sredstva, oprema in nadomestni deli, zemljišče, gozdovi, nasadi, inventar, poslovni prostor in materialne pravice (v nadaljnjem besedilu: sredstva).

44. člen

Za sredstva, ki jih družbeno podjetje zbere od občanov, imajo občani pravico do vračila njihove vrednosti in do nadomestila za njihovo uporabo v obliki obresti oziroma druge ugodnosti v skladu s pogodbo.

Če občani obdržijo lastninsko pravico na sredstvih, ki so jih vložili v družbeno podjetje v znesku, večjem od polovice celotnih sredstev družbenega podjetja, in če imajo pravico do upravljanja, lahko podjetje nadaljuje s poslovanjem kot mešano podjetje.

O spremembi statusa družbenega podjetja v mešano podjetje odločajo delavci in občani iz drugega odstavka tega člena.

Občani, ki so vložili sredstva v družbeno podjetje, prevzamejo skupni riziko ter imajo pravico do vračila vrednosti teh sredstev in do nadomestila za njihovo uporabo v odvisnosti od rezultatov poslovanja družbenega podjetja.

Občani, ki so vložili sredstva v družbeno podjetje, imajo pravico, da so obveščeni o rezultatih uporabe vloženih sredstev in da sodelujejo pri odločanju o določenih poslih v zvezi z uporabo teh sredstev v sorazmerju z vloženimi sredstvi v skladu s pogodbo o vlaganju.

45. člen

Sklep o načinu in pogojih za zbiranje oziroma vlaganje sredstev občanov sprejme delavski svet.

Medsebojne pravice in obveznosti družbenega podjetja in občanov se uredijo s pisno pogodbo.

6. URESNIČEVANJE SAMOUPRAVLJANJA, UPRAVLJANJE, KONTROLA IN ODGOVORNOST

1) Odločanje delavcev

46. člen

Delavci uresničujejo samoupravljanje z osebnim izjavljanjem, po delegatih v delavskem svetu in s kontrolo dela organov in služb v družbenem podjetju.

Delavci v družbenem podjetju z osebnim izjavljanjem odločajo na referendumu, na zborih delavcev, s podpisovanjem oziroma dajanjem posebnih pisnih izjav in z drugimi oblikami osebnega izjavljanja, določenimi s statutom.

O vseh vprašanjih, o katerih se odloča na referendumu, je treba zagotoviti predhodno obravnavo na način, določen s statutom.

S katero obliko odločanja iz drugega odstavka tega člena se uresničujejo posamezne pravice delavcev, se določi v statutu družbenega podjetja.

Delavci odločajo na referendumu o statutu družbenega podjetja.

2) Delavski svet

47. člen

Delavski svet oziroma po položaju in funkciji njemu ustrezen organ je organ upravljanja družbenega podjetja.

Delegati v delavski svet izvolijo delavci s tajnim glasovanjem.

Delegati v delavskem svetu ne smejo biti izvoljeni za več kot dve leti.

Nihče ne sme biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen v isti delavski svet.

48. člen

V družbenem podjetju z manj kot 50 delavci se ne oblikuje delavski svet, njegovo funkcijo pa opravljajo vsi delavci.

49. člen

Delavski svet določa predlog statuta družbenega podjetja in drugih samoupravnih splošnih aktov, sprejema samoupravne splošne akte, razen tistih, za katere je s statutom določeno, da jih sprejemajo delavci z osebnim izjavljanjem, določa organizacijo družbenega podjetja, sprejema delovni program in razvojni plan podjetja, določa temelje poslovne politike, imenuje in razrešuje poslovodne in izvršilne organe ter usmerja, kontrolira in ocenjuje njihovo delo, odloča o delitvi dobička in obravnava predloge sindikata v zvezi z uresničevanjem samoupravnih pravic delavcev in njihovega materialnega položaja, sklepa samoupravne sporazume in pogodbe, za katere je to določeno s statutom družbenega podjetja, ter opravlja druge zadeve, določene s statutom podjetja.

50. člen

Delavski svet odloča z večino glasov vseh svojih članov, če za odločanje o posameznih vprašanjih s statutom družbenega podjetja ni določena druga kvalificirana večina.

51. člen

V statutu družbenega podjetja je lahko predvideno oblikovanje enega ali več izvršilnih organov delavskega sveta, katerim se lahko zaupajo določene izvršilne funkcije, in so lahko določeni tudi njihovo delovno področje, odgovornost delavskemu svetu in druga vprašanja, pomembna za njihovo delo.

52. člen

Kadar delavski svet družbenega podjetja oceni, da so nastale v delu podjetja motnje pri poslovanju ali da del podjetja ne izpolnjuje svojih obveznosti, lahko odloči, da bo sprejel proti temu delu ukrepe, določene s statutom.

3) Poslovodni organ

53. člen

Poslovodni organ v družbenem podjetju je lahko individualni (v nadaljnjem besedilu: direktor) ali kolegijski (v nadaljnjem besedilu: poslovodni odbor).

Če obstaja v družbenem podjetju poslovodni odbor, je lahko v statutu podjetja predvideno, da opravljajo člani tega odbora poleg svojih pravic in dolžnosti tudi druga dela in delovne naloge v podjetju.

Mandat direktorja oziroma predsednika in članov poslovodnega odbora traja največ štiri leta. Po poteku mandata je lahko ista oseba znova imenovana za direktorja oziroma predsednika ali člana poslovodnega odbora.

54. člen

Delavski svet družbenega podjetja imenuje na predlog razpisne komisije, sestavljene iz delavcev družbenega podjetja, direktorja oziroma predsednika in člane poslovodnega odbora na podlagi javnega razpisa.

S statutom družbenega podjetja se določijo pogoji za imenovanje direktorja oziroma predsednika in članov poslovodnega odbora.

Sestava in način dela razpisne komisije ter rok za predlaganje kandidatov se določijo s sklepom delavskega sveta v skladu s statutom družbenega podjetja.

Če delavski svet družbenega podjetja nobenega izmed predlaganih kandidatov ne imenuje za direktorja oziroma predsednika ali člana poslovodnega odbora, se razpis ponovi.

55. člen

O sklepu v zvezi z razpisom iz 54. člena tega zakona so udeleženci razpisa obveščeni najpozneje v osmih dneh po njegovem sprejetju.

Vsak udeleženec razpisa lahko v osmih dneh po prejemu obvestila vloži zoper sklep delavskega sveta zahtevo za začetek postopka pred pristojnim sodiščem.

56. člen

Če direktor oziroma predsednik poslovodnega odbora družbenega podjetja ni imenovan, imenuje delavski svet družbenega podjetja vršilca dolžnosti brez razpisa.

Vršilec dolžnosti ima vse pravice in dolžnosti direktorja oziroma predsednika poslovodnega odbora.

Vršilec dolžnosti sme opravljati to funkcijo do imenovanja direktorja oziroma predsednika poslovodnega odbora, najdlje pa leto dni od svojega imenovanja.

57. člen

Direktor oziroma poslovodni odbor družbenega podjetja organizira in vodi delovni proces in poslovanje družbenega podjetja, samostojno odloča, zastopa družbeno podjetje nasproti tretjim osebam in je odgovoren za zakonitost dela družbenega podjetja.

Direktor oziroma poslovodni odbor pri uresničevanju obveznosti glede vodenja družbenega podjetja iz prvega odstavka tega člena predlaga temelje poslovne politike, delovni program in razvojni plan in sprejema ukrepe za njuno izvajanje, izvršuje sklepe delavskega sveta in delavcev, sprejete z osebnim izjavljanjem, predlaga organizacijo družbenega podjetja, predlaga imenovanje in razreševanje delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, odloča o razporejanju delavcev k določenim delom in nalogam, daje poročilo o rezultatih

poslovanja podjetja po periodičnem poročilu in letnem obračunu ter opravlja druge zadeve določene z zakonom, statutom in drugim samoupravnim splošnim aktom podjetja.

Če vodi družbeno podjetje poslovodni odbor, se v statutu podjetja določi, katere pravice in dolžnosti iz drugega odstavka tega člena opravlja predsednik poslovodnega odbora.

58. člen

Direktor oziroma poslovodni odbor družbenega podjetja je razrešen tudi pred potekom časa, za katerega je bil imenovan, če delavci ne sprejmejo poročila o rezultatih poslovanja družbenega podjetja po letnem obračunu, delavski svet pa ugotovi, da je odgovoren za nedoseganje poslovnih rezultatov podjetja.

O poročilu iz prvega odstavka tega člena se delavci izjavijo na način in pod pogoji, določenimi s statutom podjetja.

Direktor oziroma poslovodni odbor družbenega podjetja je lahko razrešen pred potekom časa, za katerega je bil imenovan:

- 1) na lastno zahtevo;
- 2) če so bile zaradi izvajanja sklepa ali akta, ki ga je predlagal kršene pravice delavcev ali družbena lastnina ter če je bila po njegovi krivdi povzročena škoda družbeni skupnosti;
- 3) v drugih primerih, določenih z zakonom ali statutom družbenega podjetja.

Direktor oziroma poslovodni organ sestavljenega podjetja ali druge oblike združevanja je ne glede na prvi odstavek tega člena razrešen tudi pred potekom časa, za katerega je bil imenovan, če poročila o rezultatih poslovanja po letnem obračunu ne sprejme delavski svet sestavljenega podjetja ali po položaju in funkciji njemu ustrezen organ upravljanja, druge oblike združevanja.

59. člen

Za direktorja, predsednika in člana poslovodnega odbora družbenega podjetja ne sme biti imenovana oseba, pa tudi ne sme opravljati zadev iz njegovega delovnega področja, če je naklepno storila kaznivo dejanje zoper temelje socialistične samoupravne družbene ureditve in varnosti države, zoper gospodarstvo, zoper pravice do samoupravljanja, zoper družbeno lastnino ali zoper uradno dolžnost, za katero je bila obsojena na nepogojno kazen zapora.

Na osebo, ki je naklepno storila drugo kaznivo dejanje, razen kaznivih dejanj iz prvega odstavka tega člena, se nanašajo prepovedi iz omenjenega odstavka, če je bila za tako kaznivo dejanje obsojena na nepogojno kazen zapora najmanj treh let.

Za direktorja, predsednika in člane poslovodnega odbora podjetja ne sme biti imenovana oseba, ki je bila razrešena te dolžnosti pred potekom časa, za katerega je bila imenovana, razen če ni bila razrešena na lastno zahtevo, niti oseba, ki je opravljala to funkcijo v podjetju, ki je prenehalo zaradi stečaja.

Prepoved za osebo iz prvega odstavka tega člena traja deset let, za osebo iz drugega odstavka tega člena pet let po prestani, odpuščeni ali zastarani kazni, prepoved za osebo iz tretjega odstavka tega člena pa pet let od dneva razrešitve.

60. člen

Če so direktor, predsednik in član poslovnega odbora družbenega podjetja razrešeni, ni pa bilo razlogov za njihovo razrešitev ali ni bil izveden postopek, predpisan z zakonom, statutom oziroma samoupravnim splošnim aktom, se določbe o varstvu pravic delavcev, s katerimi se urejajo delovna razmerja, uporabljajo tudi za direktorja, predsednika in člane poslovnega odbora družbenega podjetja.

Če v primeru iz prvega odstavka tega člena pristojno sodišče odloči, da mora biti direktor, predsednik ali član poslovnega odbora družbenega podjetja vrnjen na dolžnost, ki jo je opravljal pred razrešitvijo, nanjo pa je bila imenovana druga oseba, bo s sklepom delavskega sveta razporejen k drugim delom oziroma delovnim nalogam, ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi, če pa s samoupravnim splošnim aktom ta dela oziroma naloge niso določene, bo razporejen k drugim ustreznim delom oziroma delovnim nalogam.

V primeru iz prvega odstavka tega člena lahko direktor, predsednik ali član poslovnega odbora družbenega podjetja pred pristojnim sodiščem zahteva odškodnino najpozneje v 30 dneh po vročitvi pravomočne sodne odločbe.

61. člen

Določbe tega zakona o poslovnem odboru družbenega podjetja, ki se nanašajo na način imenovanja in razrešitve, oblikovanje razpisne komisije, objavo razpisa in določitev predloga za imenovanje, na določitev kandidatov, nastop dolžnosti poslovnega odbora, varstvo pravic udeležencev razpisa, način imenovanja direktorja, predsednika in članov poslovnega odbora, vršilca dolžnosti direktorja, na prepoved opravljanja funkcije, mandat in ponovno imenovanje, omejitve izvolitve v delavski svet in sodelovanje v tem svetu, na odgovornost za zakonitost dela, varstvo pravic, razrešitev pred potekom časa in začetek postopka za razrešitev, se uporabljajo tudi za poslovni odbor drugih oblik združevanja družbenih podjetij.

62. člen

Sklepi samoupravnega in poslovnega organa sestavljenega podjetja, ki se nanašajo na posle, ki jih za združena podjetja opravlja sestavljeno podjetje, so obvezni za samoupravne in poslovne organe združenih podjetij in se neposredno izvajajo na način, določen s statutom sestavljenega podjetja.

4) Samoupravni splošni akti družbenega podjetja

63. člen

Samoupravni splošni akti družbenega podjetja so statut in drugi samoupravni splošni akti, ki urejajo družbenoekonomske in druge samoupravne odnose delavcev v družbenem podjetju (pravilnik, sklep, ki na splošen način ureja določena vprašanja, in poslovnik).

64. člen

Statut je temeljni samoupravni splošni akt družbenega podjetja. Drugi samoupravni splošni akti družbenega podjetja ne smejo biti v nasprotju s statutom.

65. člen

Statut družbenega podjetja vsebuje določbe: o firmi in sedežu; o zastopanju in predstavljanju; o dejavnosti in poslih v okviru dejavnosti, ki se opravljajo v delih družbenega podjetja; o planiranju dela in razvoja; o načinu razporejanja dobička; o sestavi, izvolitvi, odpoklicu in delovnem področju delavskega sveta in njegovega izvršilnega organa ter o njuni odgovornosti; o poslovodnem organu, njegovih pravicah, obveznostih in odgovornostih; o drugih organih podjetja, pravicah in obveznostih delegatov v delavskem svetu ter njihovi odgovornosti; odgovornosti družbenega podjetja za obveznosti njegovih delov, ki so pooblašteni nastopati v pravnem prometu, ter o pooblastilih za posamezne dele, da nastopajo v pravnem prometu; o reševanju sporov (z arbitražo) ali druge oblike za reševanje sporov med deli družbenega podjetja; o pogojih in postopku izločitve posameznih delov družbenega podjetja iz njegove sestave; o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti; o varstvu in izboljševanju človekovega okolja; o načinu sodelovanja s sindikatom ter druge določbe, pomembne za delo in poslovanje celotnega družbenega podjetja in njegovih delov ter za uresničevanje samoupravnih pravic, obveznosti in odgovornosti delavcev v družbenem podjetju.

V statutu družbenega podjetja se določi, kateri drugi samoupravni splošni akti se sprejmejo in kako se sprejmejo.

Družbeno podjetje mora zagotoviti, da so vsi samoupravni splošni akti dostopni vsakemu delavcu.

66. člen

Posamični akti, ki jih sprejemajo organi in pooblašteni delavci v družbenem podjetju, morajo biti v skladu z ustreznimi samoupravnimi splošnimi akti podjetja.

5) Obveščanje delavcev

67. člen

Organi družbenega podjetja morajo zagotoviti redno obveščanje delavcev o vseh vprašanih, pomembnih za uveljavljanje njihovih samoupravnih pravic, ter o drugih vprašanih pomembnih za odločanje in kontrolo.

Način in roki za obveščanje delavcev ter organi, odgovorni za obveščanje, se uredijo s statutom ali drugim samoupravnim splošnim aktom.

Določbe prvega in drugega odstavka tega člena se nanašajo tudi na mešano podjetje, zasebno podjetje, pogodbeno podjetje in zadrugo.

6) Samoupravna delavska kontrola

68. člen

Zaradi uresničevanja varstva družbene lastnine in svojih samoupravnih pravic imajo delavci v družbenem podjetju pravico in dolžnost, da izvajajo samoupravno delavsko kontrolo neposredno po organih upravljanja ali po posebnem organu samoupravne delavske kontrole.

Delavci v družbenem podjetju uresničujejo samoupravno delavsko kontrolo na način, določen s statutom ali z drugimi samoupravnimi splošnimi akti.

S statutom in drugim samoupravnim splošnim aktom podjetja se določijo: sestava, izvolitev in odpoklic organa samoupravne delavske kontrole, njegove pravice, dolžnosti in odgovornosti.

O spodkopavanju družbene lastnine in samoupravnih pravic obvesti organ samoupravne delavske kontrole tudi organe družbenega nadzora in kontrole.

Če v drugih oblikah organiziranja družbenih podjetij ni oblikovan poseben organ samoupravne delavske kontrole, jo delavci uresničujejo po delavskem svetu.

69. člen

Poslovodni organ podjetja mora zagotoviti opravljanje strokovnih, administrativnih in drugih del za organ samoupravne delavske kontrole.

Organ samoupravne delavske kontrole lahko zaupa ugotavljanje določenih dejstev, pomembnih za uresničevanje njegove funkcije, ustreznim strokovnjakom ali strokovnim organizacijam zunaj podjetja.

7) Odgovornost za opravljanje samoupravljaljskih in upravljaljskih funkcij in poslovodne funkcije

70. člen

Delavec je osebno odgovoren za vestno opravljanje samoupravljaljskih funkcij.

Delegati v delavskem svetu so posamično in kolektivno odgovorni za opravljanje samoupravljaljskih funkcij v teh organih.

Direktor, predsednik in člani poslovodnega odbora so posamično in kolektivno odgovorni za opravljanje poslovodne funkcije.

71. člen

Člani samoupravne delavske kontrole so osebno in kolektivno odgovorni za opravljanje funkcij samoupravne kontrole.

V statutu so določene obveznosti delavcev, članov organov upravljanja in poslovodnega organa pri opravljanju funkcij samoupravljanja in upravljanja ter poslovodne funkcije ter oblike odgovornosti in postopek ugotavljanja odgovornosti za kršitev teh obveznosti.

72. člen

Delavski svet oziroma po položaju in funkciji njemu ustrezen organ upravljanja podjetja je odgovoren za svoje delo delavcem, ki so ga izvolili.

Delavci lahko odpokličejo delegata v delavskem svetu podjetja ali celotni delavski svet.

Pogoji in način odpoklica delegatov v delavskem svetu in celotnega delavskega sveta se določijo z zakonom in samoupravnim splošnim aktom podjetja.

73. člen

Direktor oziroma člani poslovnega odbora in člani kolegijskega izvršilnega organa so materialno odgovorni za sklepe, s katerimi je povzročena materialna škoda družbenemu podjetju, v odvisnosti od njihovega vpliva na sprejemanje in izvrševanja teh sklepov.

Način in postopek ugotavljanja materialne škode se določita s statutom.

74. člen

Če sprejme delavski svet kljub opozorilu poslovnega organa, izvršilnega organa, organa samoupravne delavske kontrole, družbenega pravobranilca samoupravljanja, službe družbenega knjigovodstva, inšpekcijskega organa ali drugega pristojnega organa sklep, s katerim se povzroča škoda podjetju, mora direktor oziroma poslovodni organ zadržati njegovo izvršitev in o tem obvestiti pristojni organ.

8) Družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine

75. člen

Skupščina družbenopolitične skupnosti, na katere območju je sedež družbenega podjetja, sprejme začasne ukrepe, če so v tem družbenem podjetju spodkopani samoupravni odnosi ali huje prizadeti družbeni interesi ali če podjetje ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti.

76. člen

Šteje se, da so v družbenem podjetju bistveno spodkopani samoupravni odnosi:

- 1) če se ne uresničujejo pravice delavcev, da odločajo o delitvi dobička, s katerim svobodno razpolagajo, ter o delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo;
- 2) če ni zagotovljeno uresničevanje pravice delavcev, da odločajo o družbenih sredstvih;
- 3) če ni zagotovljeno, da delavci odločajo o vprašanih, o katerih se odloča z osebnim izjavljanjem;
- 4) če ni zagotovljeno uresničevanje samoupravne delavske kontrole;
- 5) če organ v podjetju ne opravlja zadev iz svojega delovnega področja ali prekorači svoja pooblastila, s čimer se bistveno spodkopavajo samoupravne pravice ali družbena lastnina;
- 6) če v roku, določenem z zakonom, ni imenovan poslovodni odbor;
- 7) v drugih primerih, določenih z zakonom.

Skupščina družbenopolitične skupnosti oceni, ali so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka tega člena.

77. člen

Šteje se, da je družbeno podjetje huje prizadelo družbene interese:

- 1) če se z razporejanjem dobička, s katerim delavci svobodno razpolagajo, oziroma, če se z delitvijo sredstev za osebne dohodke in skupno porabo spodbujajo odnosi, ki ustrezajo načelu delitve po delu, ali ovira tok družbene reprodukcije;
- 2) če družbenih sredstev ne uporablja smotrno ali jih trajneje ne obnavlja, ne povečuje in neboljšuje;
- 3) če povzroči s poslovanjem v nasprotju s predpisi in samoupravnimi splošnimi akti večjo škodo družbeni skupnosti;
- 4) v drugih primerih, določenih z zakonom.

Skupščina družbenopolitične skupnosti oceni, ali so v primerih iz prvega odstavka tega člena hujše prizadeti družbeni interesi.

78. člen

Šteje se, da družbeno podjetje ne izpolnjuje obveznosti, določenih z zakonom, če pogosteje ali dalj časa ne izpolnjuje teh obveznosti do družbene skupnosti.

79. člen

Skupščina družbenopolitične skupnosti lahko nastopi proti družbenemu podjetju z naslednjimi začasnimi ukrepi družbenega varstva:

- 1) da odstavi poslovodni organ;
- 2) da odstavi posamezne delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi;
- 3) da razpusti delavski svet;
- 4) da razpusti izvršilni organ;
- 5) da razpusti organ samoupravne delavske kontrole;
- 6) da razpusti disciplinsko komisijo;
- 7) da začasno omeji uresničevanje določenih samoupravnih pravic delavcev;
- 8) da imenuje začasni organ upravljanja v podjetju;
- 9) da določi tudi druge z zakonom predpisanečasne ukrepe.

Začasni ukrepi iz 7. in 8. točke prvega odstavka tega člena ne smejo trajati dlje, kot je z zakonom določeno, vendar najdlje eno leto.

80. člen

Preden odloči o začasnem ukrepu družbenega varstva, skupščina družbenopolitične skupnosti določi podjetju rok za odpravo razlogov, ki so podlaga za začasen ukrep.

1. USTANOVITEV MEŠANEGA PODJETJA

81. člen

Mešano podjetje lahko ustanovijo domače in tuje pravne in fizične osebe.

Mešana podjetja se lahko ustanovijo kot: delniška družba, družba z omejeno odgovornostjo, komanditna družba in družba z neomejeno solidarno odgovornostjo.

Določbe drugega odstavka 44. člena tega zakona se uporabljajo tudi za družbeno podjetje, ki pri svojem poslovanju zbira sredstva od pravnih in fizičnih oseb - imetnikov drugih oblik lastnine.

82. člen

Ustanovitelji sklenejo pogodbo o ustanovitvi mešanega podjetja v pisni obliki.

V pogodbi iz prvega odstavka tega člena se določijo: firma in sedež, dejavnost mešanega podjetja, ki se ustanavlja, znesek sredstev, potrebnih za delo, pogoji in način za zbiranje teh sredstev, pravice in obveznosti ustanoviteljev; pogoji in način za ugotavljanje in razporejanje dobička ter druga vprašanja, ki so pomembna za njegovo ustanovitev.

83. člen

Z vpisom pogodbe o ustanovitvi mešanega podjetja oziroma sklepa ustanovne skupščine v sodni register si mešano podjetje pridobi pravno in poslovno sposobnost.

84. člen

Firma mešanega podjetja vsebuje: ime in sedež družbe, predmet poslovanja in obliko družbe.

2. OBLIKE MEŠANEGA PODJETJA

1) Delniška družba

85. člen

Delniška družba je družba, ki zbira sredstva za ustanovitev in poslovanje z izdajanjem delnic.

Ustanovitelji lahko ustanovijo delniško družbo z odkupom vseh delnic pri ustanovitvi (simultana ustanovitev) ali z javnim pozivom za odkup delnic (sukcesivna ustanovitev).

86. člen

Ustanovitelji delniške družbe določijo znesek sredstev, ki so potrebna za ustanovitev in delo družbe (v nadaljnjem besedilu: osnovna glavnic).

Najmanjši znesek osnovne glavnice je 150.000.000 dinarjev.

Zvezni izvršni svet poveča enkrat na leto znesek iz drugega odstavka tega člena za indeks rasti cen na drobno.

87. člen

Delnice se glasijo na enake denarne zneske.

Delnice se lahko izdajo na ime in na prinosnika.

Pri prvem izdajanju se delnice ne smejo izdajati pod njihovo nominalno vrednostjo.

88. člen

Delnice so lahko redne (navadne) in prednostne (ugodnostne).

Redne (navadne) delnice so delnice, ki dajejo njihovim imetnikom pravico do udeležbe pri upravljanju družbe in pri delu dobička (dividenda).

Prednostne (ugodnostne) delnice so delnice, ki zagotavljajo njihovim imetnikom tudi določene prednostne pravice, kot so prednost pri izplačilu ustreznih zneskov (odstotkov) od nominalne vrednosti delnic v primerjavi z imetnikom redne delnice, prednost pri izplačilu ob likvidaciji družbe in druge pravice, določene s statutom oziroma drugim ustreznim aktom.

89. člen

Ne glede na 88. člen tega zakona se lahko izdajajo tudi delnice, ki dajejo imetniku samo pravico do dividende.

90. člen

Delnica mora imeti naslednje glavne elemente: označbo, da je delnica, in označbo vrste delnice; firmo oziroma sedež izdajatelja delnice; firmo, ime oziroma ime in priimek kupca delnice oziroma označbo, da se delnica glasi na prinosnika; skupni denarni znesek, na katerega se izdajo delnice, označbo odstotka nominalne vrednosti, po katerem se bo obračunavala dividenda; roke za izplačilo dividende, kraj, datum izdaje in serijsko število delnice ter faksimile podpisov pooblaščenih oseb izdajatelja delnice.

91. člen

Delnica sestoji iz dveh delov.

V prvem delu (delnica) morajo biti označeni vsi glavni elementi delnice iz 90. člena tega zakona in izpiski iz sklepa o izdajanju delnic.

Drugi del sestoji iz kupona za izplačilo dividende.

Kupon za izplačilo dividende mora vsebovati naslednje elemente: zaporedno številko kupona za izplačilo dividende; številko delnice, na podlagi katere se izplačuje dividenda; ime izdajatelja delnice; leto, v katerem se dividenda izplačuje, in faksimile podpisov pooblaščenih oseb izdajatelja dividende.

92. člen

Delnice so vrednostni papirji v prometu v skladu z zakonom in statutom oziroma pravili delniške družbe.

Lastniki lahko delnice prodajajo od trenutka, ko je delniška družba vpisana v sodni register, do njenega izbrisa iz tega registra.

Delnica, ki se glasi na prinosnika, se lahko prenese z izročitvijo (tradicijo), delnica, ki se glasi na ime, pa se prenese z indosamentom in vpisom v delniško knjigo.

93. člen

Delniška družba mora lastniku delnice, ki se glasi na ime, izdati listino, ki vsebuje: firmo in sedež družbe, označbo vrste in rodu, ki mu delnica pripada, številko, serijo in nominalno vrednost delnice.

94. člen

Delnice se vplačujejo v gotovini.

S statutom oziroma pravili delniške družbe se lahko določi, da družba z delnicami zbira tudi stvari in pravice, izražene v denarni vrednosti, ki so potrebne za delo družbe.

Vloga v delnicah ne moreta biti osebno delo in opravljanje storitev.

95. člen

Vplačila delnic v stvareh, pravicah in gotovini morajo biti taka, da delniški družbi omogočajo, da z njimi prosto in trajno razpolaga od njihovega vpisa v delniške knjige.

96. člen

Banka izda potrdilo o vpisu delnic. Če delničarji ne vplačajo delnic v roku, v katerem so se obvezali ob vpisu, morajo plačati obresti, določene s statutom oziroma pravili družbe.

97. člen

Če delničarji v roku, predvidenem s statutom oziroma pravili delniške družbe, ne vplačajo delnic, se šteje, da družba ni ustanovljena, delničarji, ki so vplačali delnice, pa imajo pravico do vračila vplačanih zneskov.

98. člen

Po vplačilu delnic skličejo ustanovitelji delniške družbe ustanovno skupščino, na kateri se sprejme statut, osnovna pravila družbe in imenujejo njeni organi upravljanja.

99. člen

Delničarji nimajo pravice do vračila sredstev, ki so jih vplačali za nakup delnic, razen v primeru iz 97. člena tega zakona.

100. člen

Za vplačila delnic v gotovini mora banka, prek katere se vplačujejo, izdati potrdilo, da je vplačilo opravljeno in da lahko delniška družba z vplačanimi sredstvi prosto razpolaga.

Lastniki delnic lahko delnice prodajajo tretjim osebam nad nominalno vrednostjo in pod njo.

Delnice se vpisujejo in vplačujejo na obrazcu, ki ga predpiše Narodna banka Jugoslavije.

101. člen

Statut oziroma pravila delniške, družbe morajo vsebovati določbe o:

- 1) firmi in sedežu družbe;
- 2) predmetu poslovanja;
- 3) znesku osnovne glavnice, nominalni vrednosti delnic, njihovem številu in roku za vpis in vplačilo delnic, o višini obresti, ki se plačujejo pri prekoračitvi roka vplačila, o vrsti delnic in načinu njihovega prenosa;
- 4) številu članov upravnega in nadzornega odbora;
- 5) načinu in možnosti za prenos; pravic in dolžnosti organa upravljanja na posamezne člane družbe ali na druge osebe;
- 6) načinu in pogojih za delitev dobička in prevzemanju izgube;
- 7) notranji organizaciji družbe;
- 8) roku za sklic delniške skupščine, o posledicah, če se ne skliče, sklepčnosti in načinu odločanja;
- 9) času trajanja in prenehanja družbe;
- 10) postopku za spremembo statuta oziroma pravil družbe;
- 11) drugih vprašanjih, ki so pomembna za delo družbe.

Statut oziroma pravila družbe lahko vsebujejo tudi določbe o:

- 1) vlogah in stvareh in pravicah ob ustanovitvi družbe z natančno označbo predmetov, števila in vrste delnic, ki se vplačujejo kot vloga v stvareh in pravicah, ter oseb, ki dajejo te vloge ali od katerih se te vloge prevzamejo;
- 2) omejitvi prenosa delnic na ime;
- 3) izdajanju raznih vrst in rodov delnic, o možnostih za spremembo enega rodu v drugega in možnosti umika delnic idr.

102. člen

Skupščina delniške družbe lahko sprejme na predlog organa upravljanja sklep, da bo izdajala nove delnice zaradi zbiranja materialnih sredstev, potrebnih za delo družbe.

103. člen

S statutom oziroma pravili delniške družbe je lahko delničar zavezan samo za vplačilo nominalne vrednosti delnice, če pa gre za delnice, ki obsegajo tudi druge pravice, predvidene s statutom oziroma pravili družbe, je lahko zavezan tudi za druge denarne dajatve, predpisane s tem statutom oziroma pravili.

Delničar svojih terjatev do družbe ne sme pobotati s svojo obveznostjo za vplačilo delnice.

Po vpisu delničarja v delniško knjigo družba delničarjem ne more odložiti vplačila delnic in ne oprostiti vplačila delnic.

2) Družba z omejeno odgovornostjo

104. člen

Družba z omejeno, odgovornostjo je družba, v kateri je vsak izmed vlagateljev udeležen z določeno vlogo (osnovna vloga) in je odgovoren za obveznosti družbe do višine svoje vloge.

Ni nujno, da so vloge vlagateljev enake.

Vloge morajo biti vpisane v celoti, lahko pa so v denarju, stvareh in pravicah, izraženih v denarni vrednosti.

Družba je odgovorna za svoje obveznosti s svojim celotnim premoženjem.

Najmanjši znesek osnovne vloge je 20,000.000 dinarjev.

Zvezni izvršni svet poveča enkrat na leto znesek iz petega odstavka tega člena za indeks rasti cen na drobno.

105. člen

Če vlagatelji v roku, ki je predviden s statutom oziroma pravili družbe, ne vplačajo osnovnih vlog, se šteje, da družba ni ustanovljena, ustanovitelji, ki so vplačali osnovne vloge, pa imajo pravico do vračila vplačanih vlog.

106. člen

Družba sprejme statut oziroma pravila.

Statut oziroma pravila družbe morajo vsebovati določbe o:

- 1) firmi in sedežu družbe;
- 2) predmetu poslovanja;
- 3) celotnem znesku vloženih sredstev, vrsti in višini osnovne vloge vsakega vlagatelja, načinu vplačila in vpisa osnovne vloge, delitvi dobička in načinu prevzemanja rizika in izgube družbe;

- 4) načinu upravljanja družbe, oblikovanju upravnega odbora in skupščine (če so se vlagatelji dogovorili, da ju imajo), odgovornosti, individualnega oziroma kolegijskega poslovnega organa, skupnem številu in pooblastilih drugega vodilnega osebja ter o načinu njihovega imenovanja in razreševanja;
- 5) številu članov nadzornega odbora, če so se vlagatelji dogovorili, da ga oblikujejo;
- 6) trajanju in prenehanju dela družbe;
- 7) postopku za spremembo pravil družbe;
- 8) drugih vprašanih, ki so pomembna za delo družbe.

107. člen

Vlagatelji lahko svoje deleže odstopijo tretjim osebam samo s privolitvijo drugih vlagateljev.

Deleži se lahko svobodno prenašajo med vlagatelji, če s statutom oziroma pravili družbe ni drugače določeno.

108. člen

S statutom oziroma pravili družbe se lahko določi, da sme družba zbirati dodatna sredstva, ki so potrebna za njeno delo, z vpisom novih vlog v skladu s statutom oziroma pravili družbe.

3) Komanditna družba

109. člen

Komanditna družba je družba, v kateri je del članov družbe odgovoren za obveznosti družbe s svojim celotnim premoženjem in upravlja posle družbe (v nadaljnjem besedilu: komplementarji), del članov pa je odgovoren za obveznosti družbe do višine sredstev, vloženih v družbo (v nadaljnjem besedilu: komanditisti).

110. člen

Komanditna družba se ustanovi s pogodbo, ki jo sklenejo ustanovitelji.

Pogodba o ustanovitvi komanditne družbe vsebuje določbe o:

- 1) firmi oziroma imenu, sedežu oziroma prebivališču ustanovitelja;
- 2) firmi in sedežu družbe;
- 3) predmetu poslovanja;
- 4) celotnem znesku sredstev ustanoviteljev in zneskih vsakega posameznega člana (komplementarja in komanditista);
- 5) delitvi dobička med ustanovitelji;

- 6) načinu prevzemanja izgub;
- 7) načinu upravljanja komanditne družbe;
- 8) organih komanditne družbe;
- 9) prenehanju družbe.

111. člen

Komanditna družba ima firmo, ki vsebuje imena enega ali več oziroma vseh komplementarjev z označbo, da gre za komanditno družbo.

112. člen

Vloge se lahko prenesejo na tretje osebe samo s soglasjem vseh ustanoviteljev, če s pogodbo o ustanovitvi ni drugače določeno.

113. člen

Ob smrti ali prenehanju dela enega ali več komplementarjev komanditna družba nadaljuje delo.

114. člen

Če komanditna družba za potrebe svojega poslovanja zbira sredstva z izdajanjem delnic, se ustanovi in posluje kot komanditna družba na delnice.

Za zbiranje delnic družbe iz prvega odstavka tega člena se uporabljajo določbe tega zakona, ki se nanašajo na zbiranje delnic v delniški družbi.

4) Družba z neomejeno solidarno odgovornostjo članov

115. člen

Družba z neomejeno solidarno odgovornostjo članov (v nadaljnjem besedilu: družba) je družba, v kateri so vsi člani neomejeno in solidarno odgovorni za obveznosti družbe s celotnim svojim premoženjem.

Upniki družbe lahko zahtevajo poravnavo svojih terjatev do družbe iz premoženja kateregakoli člana družbe, ki je vloženo v družbo kot njegova vloga, če pa jih ni mogoče poravnati iz tega premoženja, lahko zahtevajo poravnavo svojih terjatev iz celotnega premoženja članov družbe.

116. člen

Družba ima firmo, ki vsebuje imena vseh članov ali enega ali več članov in označbo: „in ostali“.

117. člen

Posle družbe upravljajo vsi člani, razen če s pogodbo o ustanovitvi družbe ni predvideno, da se upravljanje družbe zaupa enemu ali več članom družbe oziroma posebni osebi - prokuristu.

Če so člani družbe pravne osebe, se lahko poslovodna funkcija zaupa tudi kakemu izmed teh članov družbe.

S pogodbo o ustanovitvi družbe se lahko natančneje določijo ali omejijo pooblastila člana, ki mu je zaupana poslovodna funkcija.

118. člen

Ustanovitvena sredstva sestajijo iz vlog članov družbe - ustanoviteljev, lahko pa so v denarnih zneskih, stvareh in pravicah, izraženih v denarju.

119. člen

Člani družbe lahko prodajo svoje vloge tretjim osebam, s tem da imajo člani družbe prednostno pravico pri nakupu teh vlog.

Če se vloga proda tretji osebi, je potrebno soglasje drugih članov družbe.

Član družbe, ki je izstopil iz družbe, je skupaj z drugimi člani družbe odgovoren za njene obveznosti, ki so nastale do vpisa njegovega izstopa v register.

3. ORGANI UPRAVLJANJA IN POSLOVODNI ORGANI V MEŠANEM PODJETJU

120. člen

Organi v delniški družbi in družbi z omejeno odgovornostjo so: skupščina, upravni odbor, delavski svet in nadzorni odbor.

Komanditno družbo in družbo z neomejeno solidarno odgovornostjo upravljajo komplementarji oziroma člani družbe z neomejeno solidarno odgovornostjo, če s statutom oziroma pravili družbe oziroma pogodbo o ustanovitvi ni določeno, da se upravljanje družbe zaupa enemu ali več članom družbe oziroma posebnemu organu ali osebi - prokuristu. Organa v teh družbah sta tudi delavski svet in nadzorni odbor.

Poslovodno funkcijo v mešanem podjetju opravlja direktor ali poslovodni odbor, če ta funkcija ni zaupana kaki izmed oseb iz drugega odstavka tega člena, v komanditni družbi in družbi z neomejeno solidarno odgovornostjo pa eni izmed oseb iz drugega odstavka tega člena.

1) Skupščina

121. člen

Skupščino mešanega podjetja sestavljajo delegati delavcev v mešanem podjetju in vlagatelji oziroma njihovi predstavniki.

122. člen

Delegati delavcev družbenega podjetja, ki je vložilo sredstva v mešano podjetje, imajo glasovalno pravico v skupščini v sorazmerju z višino vloženih družbenih sredstev, delegati delavcev, ki delajo v mešanem podjetju, na podlagi svojega živega dela v skladu s statutom oziroma pravili in kolektivno pogodbo, vlagatelji pa v sorazmerju z višino svojih vlog, če s statutom oziroma pravili ni drugače urejeno.

Če se sredstva mešanega podjetja ugotavljajo v delnicah, daje vsaka delnica pravico do enega glasu, če s statutom oziroma pravili ni določeno, da dajejo posamezne delnice več glasov.

S statutom oziroma pravili se lahko določi največje število glasov, ki jih ima lahko posamezni vlagatelj.

Sklepi skupščine se sprejemajo z večino glasov navzočih članov, če s statutom oziroma pravili ni drugače določeno.

S statutom oziroma pravili se lahko določi, da skupščina odloča tudi, ne da bi bila sklepčna, v nadaljevanju seje po poteku določenega časa.

Sklepčnost za delo skupščine se določi s statutom oziroma pravili.

Predstavniki delavskega sveta sodeluje pri delu skupščine in jo seznanja s stališči delavskega sveta do vprašanj, o katerih se odloča, če je delavski svet sprejel stališče do njih.

123. člen

Skupščina sprejema statut oziroma pravila podjetja in druge splošne akte, delovni program in plan razvoja podjetja, določa poslovno politiko, odloča o delitvi in uporabi dobička in o kritju izgub, sprejema letni obračun podjetja; postavlja in razrešuje člane upravnega in nadzornega odbora; odloča o spremembah oblike organizacije mešanega podjetja, o povečanju in zmanjšanju osnovne glavnice, o prenehanju dela mešanega podjetja ter o drugih vprašanjih, ki jih določajo statut oziroma pravila družbe.

2) Upravni odbor

124. člen

Upravni odbor je sestavljen od treh ali več članov - predstavnikov ustanoviteljev mešanega podjetja.

Število članov upravnega odbora se določi s statutom oziroma pravili.

S statutom oziroma pravili podjetja se lahko določi, da je določeno število članov upravnega odbora izmed oseb strokovnjakov za vprašanja, ki so pomembna za delo mešanega podjetja, lahko pa se določijo tudi pogoji za izvolitev članov upravnega odbora.

125. člen

Skupščina voli in razrešuje upravni odbor. Posamezna oseba je lahko večkrat izvoljena v upravni odbor.

Delavski svet imenuje in razrešuje del članov upravnega odbora v skladu s statutom oziroma pravili podjetja.

126. člen

Mandat članov upravnega odbora traja štiri leta, če s statutom oziroma pravili ni drugače določeno.

S statutom oziroma pravili se lahko določi, da se upravni odbor obnovi tudi pred potekom roka iz prvega odstavka tega člena.

127. člen

Upravni odbor opravlja naslednje zadeve:

- 1) postavlja in razrešuje direktorja oziroma predsednika in člane poslovnega odbora ter druge delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi;
- 2) sprejema delovne načrte in programe ter splošne akte mešanega podjetja (pravilnike), razen aktov, ki jih sprejema skupščina ali delavski svet, če s tem zakonom ni drugače določeno;
- 3) pripravlja predloge za skupščino in izvršuje njene naloge;
- 4) daje navodila in smernice za delo direktorju oziroma predsedniku in članom poslovnega odbora, drugim delavcem s posebnimi pooblastili in odgovornostmi ter osebam v delovnem razmerju v mešanem podjetju;
- 5) vsake tri mesece predloži nadzornemu odboru poročilo o poslovanju in je na njegovo zahtevo navzoč na sejah nadzornega odbora, toda brez glasovalne pravice;
- 6) skrbi za redno in pravočasno sestavljanje periodičnih poročil in letnega obračuna.

3) Nadzorni odbor

128. člen

Nadzorni odbor je sestavljen iz najmanj treh članov.

Skupščina mešanega podjetja voli in razrešuje nadzorni odbor, razen članov, ki jih v skladu s statutom oziroma pravili družbe imenuje in razrešuje delavski svet.

Skupščina lahko glede vprašanj, ki so pomembna za delo nadzornega odbora, imenuje za člane tega odbora tudi osebe, ki niso delegati ustanoviteljev oziroma člani skupščine.

129. člen

Člani nadzornega odbora se volijo za štiri leta in so lahko znova izvoljeni.

Vsak član nadzornega odbora ima en glas. Nadzorni odbor odloča z večino glasov vseh članov. Član nadzornega odbora, ki se ne strinja z odločitvijo nadzornega odbora, lahko da svoje mnenje ločeno.

130. člen

Nadzorni odbor mora:

- 1) nadzorovati uporabo materialnih sredstev, pregledati letno poročilo, obračun in predlog upravnega odbora za delitev dobička. Upravni odbor mora te akte poslati nadzornemu odboru najpozneje 30 dni pred skupščino, ki odloča o njih;
- 2) ugotoviti, ali se vodijo poslovne knjige mešanega podjetja skrbno in v skladu s predpisi;
- 3) o ugotovitvah nadzora pisno obvestiti skupščino in jo pri tem opozoriti na morebitne opustitve upravnega odbora, direktorja oziroma predsednika in članov poslovnega odbora in drugih oseb, zaposlenih v mešanem podjetju.

4) Delavski svet

131. člen

Določbe tega zakona, ki se nanašajo na delavski svet družbenega podjetja, se glede načina izvolitve, načina odločanja in trajanja mandata nanašajo tudi na delavski svet v mešanem podjetju.

V delavski svet ne morejo biti izvoljeni člani upravnega odbora, vendar imajo pravico, da so navzoči na njegovih sejah.

Delavski svet opravlja zlasti naslednje zadeve:

- 1) voli delegate delavcev oziroma svoje predstavnike v skupščino, upravni odbor in nadzorni odbor;
- 2) obravnava predloge splošnih aktov, ki urejajo delovni čas, način ugotavljanja zahtevnosti del in delovno uspešnost (norme) in delitev osebnih dohodkov, varstvo pri delu ipd.;
- 3) spremlja izvrševanje kolektivne pogodbe in splošnih aktov podjetja, ki se nanašajo na socialni in ekonomski položaj delavcev;
- 4) obravnava oziroma daje predloge planov kadrov in izobraževanja;
- 5) obravnava predloge za statusne spremembe podjetja, bistvene spremembe v tehnično-tehnoloških in organizacijskih postopkih, velike intervencije in bistveno zmanjšanje obsega ali prenehanje podjetja;
- 6) odloča o delitvi dela dobička, ki pripada delavcem;
- 7) odloča o delitvi stanovanj in stanovanjskih kreditov;
- 8) odloča o uporabi sredstev za neposredno skupno porabo;
- 9) določa stališča za delo delegatov delavcev oziroma svojih predstavnikov v skupščini, upravnem odboru in nadzornem odboru.

Če o zadevah iz 2) in 5) točke tretjega odstavka ni doseženo soglasje med delavskim svetom in skupščino oziroma upravnim odborom, odloči o spornem vprašanju arbitražna komisija, ki jo oblikujejo podpisniki kolektivne pogodbe.

Delavski svet mora sprejeti stališče do vprašanj, o katerih odloča skupščina ter vplivajo na obnavljanje, povečevanje in zboljševanje družbenih sredstev in uresničevanje samoupravljanja delavcev.

5) Poslovodni organ

132. člen

Direktor oziroma poslovodni odbor mešanega podjetja organizira in vodi delovni proces in poslovanje podjetja, zastopa podjetje nasproti tretjim osebam in je odgovoren za zakonitost dela podjetja.

Pri izpolnjevanju obveznosti iz prvega odstavka tega člena direktor oziroma poslovodni odbor predlaga temelje poslovne politike, predlaga delovni načrt in program ter sprejema ukrepe za njuno izvajanje, izvršuje sklepe skupščine, upravnega odbora, nadzornega odbora, delavskega sveta in sklepe delavcev, sprejete z osebnim izjavljanjem, predlaga organizacijo mešanega podjetja ter imenovanje in razreševanje delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, odloča o razporejanju delavcev k določenim delom in nalogam, daje poročilo o rezultatih poslovanja mešanega podjetja po letnem obračunu in opravlja druge zadeve, predvidene s statutom oziroma pravili podjetja.

Če direktor oziroma predsednik poslovnega odbora podjetja meni, da je samoupravni splošni akt ali drug akt podjetja v nasprotju z zakonom, opozori na to organ, ki je tak akt sprejel. Če organ, ki je sprejel tak akt, kljub opozorilu vztraja pri aktu, direktor, oziroma predsednik poslovnega odbora zadrži izvršitev tega akta, razen posamičnih aktov, izdanih v upravnem postopku, in aktov, za katere je za dokončno odločitev predvidena pristojnost sodišča, ter o tem v treh dneh od dneva, ko je tak akt zadržal, obvesti pristojni organ družbenopolitične skupnosti.

III. POGlavJE - POGodbENO PODJETJE

133. člen

Pogodbena organizacija združenega dela, ki jo ustanovi delovni človek in v njej združi svoje delo in svoja sredstva z delom drugih oseb zaradi opravljanja gospodarske dejavnosti, posluje kot pogodbeno podjetje.

V pogodbeno podjetje lahko združujejo svoja sredstva tudi drugi delovni ljudje in občani.

Pogodbeno podjetje lahko ustanovi tuja oseba skupaj z domačo osebo in vanj vložijo sredstva v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja vlaganja tujih oseb.

134. člen

Medsebojna razmerja ustanoviteljev pogodbenega podjetja in vlagateljev sredstev se uredijo s pogodbo, ki se sklene v pisni obliki.

Pogodba o ustanovitvi pogodbenega podjetja vsebuje zlasti: firmo, sedež in dejavnost pogodbenega podjetja; znesek oziroma vrednost sredstev, ki jih poslovodja združi v

pogodbeno podjetje: pravice in obveznosti poslovodje iz združitve dela in sredstev; pravice in obveznosti združenih delavcev iz dela z družbenimi sredstvi in način njihovega sodelovanja pri upravljanju; osnove in merila za ugotavljanje in način izplačevanja dela dohodka pogodbenega podjetja, ki pripada poslovodji na podlagi lastninske pravice na sredstvih, ki jih je združil; način in roke za izplačilo vrednosti oziroma za vrnitev teh sredstev ter odgovornost pogodbenega podjetja za obveznosti v pravnem prometu nasproti tretjim osebam.

Pogodbo o ustanovitvi pogodbenega podjetja sklenejo ustanovitelj in delavci, ki se zaposlujejo v pogodbenem podjetju.

135. člen

Iz dohodka pogodbenega podjetja se izločijo sredstva poslovodje in delavcev iz živega dela.

Ostane sredstev je dobiček pogodbenega podjetja, iz katerega se poravnajo splošne in skupne družbene potrebe, sredstva, ki pripadajo poslovodji na podlagi lastninske pravice, in nadomestilo osebnega dohodka delavcev in poslovodje za gospodarjenje z družbenimi sredstvi in upravljanje teh sredstev (minulo delo).

Ostane dobička so sredstva v družbeni lastnini.

Sredstva, ki jih poslovodja združi v pogodbeno podjetje, se revalorizirajo, njihova vrednost pa se lahko vrne tudi iz poslovnih sredstev pogodbenega podjetja, če je to predvideno v pogodbi o njegovi ustanovitvi.

136. člen

Poslovodja svobodno odloča, ali bo sredstva, ki jih je pridobil v pogodbenem podjetju na podlagi lastninske pravice, v celoti ali delno ponovno vložil v to podjetje.

Poslovodja v sporazumu z delavci določa pogoje in način za umik sredstev, na katerih ima lastninsko pravico in ki jih je združil v pogodbeno podjetje.

137. člen

Pri uresničevanju pravic in dolžnosti ima poslovodja pravice, obveznosti in odgovornosti, ki jih ima direktor družbenega podjetja.

IV. POGLAVJE - ZASEBNO PODJETJE, OBRATOVALNICA IN KMETIJSKO GOSPODARSTVO

1. ZASEBNO PODJETJE

138. člen

Zasebno podjetje se ustanovi s sredstvi fizičnih oseb in civilnih pravnih oseb.

Zasebno podjetje se lahko ustanovi tudi kot delniška družba, družba z omejeno odgovornostjo, komanditna družba ali družba z neomejeno solidarno odgovornostjo.

Z zakonom se lahko določijo dejavnosti, za katere se ne smejo ustanoviti zasebna podjetja.

Zasebno podjetje lahko ustanovijo tuje pravne in fizične osebe v skladu z zveznim zakonom, ki ureja tuja vlaganja.

Z zveznim zakonom se lahko določi, v katerih dejavnostih oziroma na katerih področjih se ne sme ustanoviti zasebno podjetje iz tretjega odstavka tega člena.

139. člen

Ustanovitelj zagotovi sredstva za ustanovitev in začetek dela zasebnega podjetja ter sprejme akt o ustanovitvi.

140. člen

V zasebnem podjetju se v skladu z aktom o ustanovitvi, oblikuje poslovodni organ, lahko pa se oblikuje tudi delavski svet oziroma po položaju in funkciji njemu ustrezen organ upravljanja.

Delavci sodelujejo pri upravljanju zasebnega podjetja v skladu s kolektivno pogodbo.

2. OBRATOVALNICA

141. člen

Delovni človek, ki samostojno opravlja dejavnost z osebnim delom oziroma z osebnim delom in sredstvi, ki so lastina občana, lahko ustanovi obratovalnico za opravljanje gospodarske dejavnosti v skladu z zakonom.

Obratovalnica iz prvega odstavka tega člena ima lahko lastnost pravne osebe.

3. KMETIJSKO GOSPODARSTVO

142. člen

Delovni človek, ki samostojno opravlja dejavnost z osebnim delom oziroma z osebnim delom in sredstvi, ki so lastnina občana, lahko ustanovi kmetijsko gospodarstvo za opravljanje gospodarske dejavnosti v skladu z zakonom.

V. POGLAVJE - ZADRUGA, PODJETJE DROBNEGA GOSPODARSTVA IN PODJETJE ZA ZAPOSLOVANJE INVALIDOV

1. ZADRUGA

143. člen

Za združno podjetje, ki opravlja gospodarske dejavnosti, se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, če z zakonom, s katerim se ureja pravni položaj zadrug in združnih podjetij, ni določeno drugače.

2. PODJETJE DROBNEGA GOSPODARSTVA

144. člen

Družbeno podjetje, mešano podjetje in zasebno podjetje se šteje za podjetje drobnega gospodarstva, če ima manj kot 100 zaposlenih delavcev.

Zvezni izvršni svet predpiše, katero podjetje iz prvega odstavka tega člena se ne šteje za podjetje drobnega gospodarstva.

Za podjetje drobnega gospodarstva se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, če z zakonom ni določeno drugače.

3. PODJETJE ZA ZAPOSLOVANJE INVALIDOV

145. člen

Družbeno podjetje, mešano podjetje, zasebno podjetje in združno podjetje, ki opravlja gospodarsko dejavnost za poklicno usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb in zaposluje najmanj 40% invalidov, posluje kot podjetje za zaposlovanje invalidov.

Za podjetje iz prvega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, če z zakonom ni določeno drugače.

TRETJI DEL

I. POGLAVJE - DEJAVNOST, SEDEŽ IN FIRMA PODJETJA

1. DEJAVNOST PODJETJA

146. člen

Podjetje lahko opravlja eno ali več gospodarskih dejavnosti, če izpolnjuje pogoje za opravljanje vsake izmed njih.

Dejavnosti, ki so družbenega pomena za ljudsko obrambo in varnost države ter za varstvo in izboljševanje človekovega okolja, se lahko opravljajo pod pogoji, predpisanimi z zveznim zakonom.

147. člen

Podjetje ne more začeti dejavnosti niti spremeniti pogojev za njeno opravljanje, če pristojni organ ni izdal odločbe, da so izpolnjeni pogoji glede tehnične opremljenosti in varstva pri delu ter glede varstva in izboljševanja človekovega okolja in da so izpolnjeni tudi drugi pogoji, predpisani v skladu z zakonom.

148. člen

Z aktom o ustanovitvi podjetja ali s samoupravnim sporazumom oziroma pogodbo med podjetjem v ustanavljanju in njegovim ustanoviteljem se lahko določi, da podjetje ne sme spremeniti dejavnosti določen čas ali spremeniti dejavnosti, če utegne sprememba dejavnosti ogroziti cilje, določene z aktom o ustanovitvi, s samoupravnim sporazumom ali pogodbo.

Za spremembo dejavnosti podjetja je potrebno soglasje ustanovitelja, če je to določeno z aktom o ustanovitvi podjetja, s samoupravnim sporazumom oziroma s pogodbo.

Sklep o spremembi dejavnosti podjetja se sprejme na način, ki je določen s statutom podjetja.

149. člen

Podjetje lahko sklepa pogodbe in opravlja druge posle prometa blaga in storitev samo v okviru dejavnosti, za katere je vpisano v sodni register.

Podjetje lahko opravlja brez vpisa v sodni register v manjšem obsegu tudi druge dejavnosti, ki so namenjene dejavnosti, vpisani v sodni register, in ki se običajno v manjšem obsegu ali občasno opravljajo ob tej dejavnosti ali ki prispevajo popolnejšemu izkoriščanju zmogljivosti in materiala, ki se uporablja za opravljanje vpisane dejavnosti.

2. SEDEŽ PODJETJA

150. člen

Sedež podjetja je kraj, v katerem se opravlja dejavnost podjetja. Če se opravlja ta dejavnost v več krajih, se šteje za sedež podjetja kraj, ki je določen s statutom.

151. člen

Podjetje lahko spremeni sedež.

Sklep o spremembi sedeža podjetja se sprejme na način, ki je določen s statutom podjetja.

Z aktom o ustanovitvi podjetja se lahko določi, da je za spremembo njegovega sedeža potrebno soglasje ustanovitelja.

3. FIRMA PODJETJA

152. člen

Firma je ime, pod katerim podjetje posluje.

Del podjetja stopa v pravni promet pod firmo podjetja, v katerega sestavi je.

Sklep o spremembi firme podjetja, se sprejme na način, ki je določen s statutom podjetja.

153. člen

Firma vsebuje označbo, ki navaja na dejavnost, ter označbo, s katero se natančneje označuje ime podjetja.

Firma vsebuje sedež podjetja.

Firma lahko vsebuje risbe, slike in podobno.

Firma vsebuje označbo oblike in vrste odgovornosti podjetja.

154. člen

Za uvrstitev imena zgodovinske in druge pomembne osebnosti v firmo je potrebno dovoljenje pristojnega občinskega organa, razen če ni ustanovitelj družbenopolitična skupnost.

Za uvrstitev imena zgodovinske ali druge umrle pomembne osebnosti v firmo je potrebna privolitev njenih sorodnikov do tretjega kolena, če s posebnim zakonom ni določeno drugače.

Sodišče, ki vodi sodni register, odloči na zahtevo pristojnega občinskega organa oziroma sorodnikov iz drugega odstavka tega člena, da se iz firme črta ime zgodovinske oziroma druge pomembne osebnosti, če spozna, da je s poslovanjem podjetja prizadet njen ugled.

V firmo ne sme biti uvrščeno ime družbenopolitične skupnosti, razen če tega ne dovoli njen pristojni organ.

155. člen

Podjetje ima lahko tudi skrajšano označbo firme, ki vsebuje obliko in vrsto odgovornosti podjetja.

Skrajšana označba firme se vpiše v sodni register.

156. člen

Pri istem sodišču, ki vodi sodni register, pod enako ali podobno firmo ne sme biti vpisano dvoje ali več podjetij, ki opravljajo enako ali sorodno dejavnost.

Če dvoje ali več podjetij enake ali sorodne dejavnosti, ki imajo sedež na območju istega sodišča, ki vodi sodni register, priglasi sodišču firme, ki se ne razlikujejo druga od druge, ima pravico do vpisa firme podjetje, ki je firmo prvo priglasilo sodišču.

157. člen

Podjetje sme pri svojem poslovanju uporabljati samo tisto firmo, ki je vpisana v sodni register.

Firma se sme uporabljati tudi kod blagovni znak, razen če z zveznim zakonom ni določeno drugače.

Firma ali njena skrajšana označba mora biti na poslovnih prostorih podjetja.

158. člen

Podjetje, ki samostojno nastopa na tržišču, ima pravico pred pristojnim sodiščem zahtevati varstvo firme.

Zahteva se lahko vloži zoper podjetje, ki je vpisano v sodni register pri istem ali drugem sodišču.

Pravica do zahteve za varstvo firme preneha tri leta po dnevu, ko je bila v sodni register vpisana firma, zoper katero se zahteva varstvo.

159. člen

Podjetju, zoper katerega se zahteva varstvo firme, sodišče prepove uporabljati firmo, če spozna, da je ta zahteva opravičena.

V primeru iz prvega odstavka tega člena prisodi sodišče tožniku na njegovo zahtevo glede na okoliščine primerno odškodnino.

II. POGLAVJE - PREMOŽENJE PODJETJA, POSLOVNE KNJIGE IN REZULTATI POSLOVANJA PODJETJA

160. člen

Premoženje podjetja sestoji iz stvari, pravic in denarja.

161. člen

Podjetje mora voditi poslovne knjige in jih periodično zaključevati ter na njihovi podlagi sestavljati periodične in letne obračune.

162. člen

Premoženje podjetja, poslovne knjige, rezultate poslovanja podjetja ter ugotavljanje in razporejanje dohodka in dobička oziroma finančnega rezultata poslovanja ureja poseben zvezni zakon.

Pravice, obveznosti in odgovornosti podjetja v pravnem prometu

163. člen

Sredstva podjetja so v pravnem prometu, kadar je to z zakonom določeno, pa so v omejenem pravnem prometu ali so izven pravnega prometa.

164. člen

Podjetje ima pravico v pravnem prometu sklepati pogodbe in samoupravne sporazume ter opravljati druge pravne posle in opravila v okviru svoje pravne sposobnosti.

165. člen

Podjetje je odgovorno za svoje obveznosti z vsemi sredstvi, s katerimi razpolaga in jih uporablja.

Podjetje je lahko odgovorno tudi za obveznosti drugih podjetij, prevzete s samoupravnim sporazumom oziroma pogodbo.

166. člen

Podjetje je odgovorno za obveznosti sestavljenega podjetja ali druge oblike združevanja na način, določen s samoupravnim sporazumom o združitvi oziroma s pogodbo.

167. člen

Odgovornost podjetja za obveznosti drugih podjetij v pravnem prometu je lahko neomejena (solidarna ali subsidiarna) ali omejena (solidarna ali subsidiarna).

Del družbenega podjetja, ki ima določena pooblastila, nastopa v pravnem prometu na način in pod pogoji, določenimi s statutom družbenega podjetja, za njegove obveznosti pa je v skladu z danimi pooblastili odgovorno podjetje.

168. člen

Če družbeno podjetje v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, ni solventno ali če ima motnje pri poslovanju, delavski svet pa oceni, da ni pogojev za odpravo nastalih motenj pri poslovanju in solventnost, lahko odloči, da ponudi upnikom, v njem zaposlenim delavcem ali drugim osebam v prodajo sredstva podjetja na način, določen s statutom podjetja.

Prvi odstavek tega člena se ne nanaša na posebna družbena podjetja.

III. POGLAVJE - ZASTOPANJE IN PREDSTAVLJANJE PODJETJA

169. člen

Podjetje zastopa in predstavlja direktor oziroma predsednik poslovodnega odbora.

S statutom oziroma pravili podjetja se lahko določi, da zastopajo podjetje poleg direktorja oziroma predsednika poslovodnega odbora v določenih pravnih opravilih tudi drugi delavci.

170. člen

Zastopnik je pooblaščen, da v imenu podjetja v okviru njegove dejavnosti in v mejah svojih pooblastil sklepa pogodbe in opravlja druga pravna opravila ter da zastopa podjetje pred sodišči in drugimi organi.

S statutom oziroma pravili podjetja se lahko zastopnikovo pooblastilo omeji na sklepanje določenih pogodb oziroma na opravljanje drugih določenih pravnih opravil, lahko pa se določi, da zastopnik v imenu podjetja sklepa pogodbe in opravlja druga pravna opravila samo na podlagi poprejšnjega sklepa delavskega sveta oziroma drugega organa ali skupaj z določenim organom podjetja.

Pooblastilo zastopnika podjetja oziroma omejitev njegovih pooblastil se vpiše v sodni register.

171. člen

Predstavnik podjetja je pooblaščen, da nastopa v imenu podjetja, pravna opravila pa lahko opravlja, če je pooblaščen tudi za zastopanje.

172. člen

Zastopnik podjetja sme dati v mejah svojih pooblastil drugi osebi pisno pooblastilo za sklepanje določenih vrst pogodb in za opravljanje določenih drugih pravnih opravil oziroma za sklepanje določenih posamičnih pogodb in za opravljanje določenih posamičnih pravnih opravil.

S statutom podjetja ali s sklepom organa upravljanja se lahko določi, da sme dati zastopnik pooblastilo drugi osebi samo ob soglasju ustreznega organa.

173. člen

Delavcu s posebnimi pooblastili in odgovornostmi ali drugi osebi v podjetju lahko da podjetje prokuro.

Prokure ne smejo dati pogodbeno podjetja, zasebna podjetja, obratovalnice, zadruga in podjetja drobnega gospodarstva.

Dajanje in prenehanje pooblastil iz prvega in drugega odstavka tega člena se vpišeta v sodni register, s tem da se vpis prenehanja tega pooblastila priglasijo sodišču najpozneje v treh dneh po prenehanju pooblastila.

174. člen

Prokuro sme dati drugi osebi direktor ob soglasju delavskega sveta podjetja.

Prokura, za katero ni dano soglasje delavskega sveta, ne more biti vpisana v sodni register.

175. člen

Prokura je lahko posamična (posamična prokura) ali skupna (skupna prokura).

Posamična prokura se lahko da eni ali več osebam.

Če je posamična prokura dana več osebam, ima vsak prokurist vsa pooblastila, ki jih po zakonu obsega prokura.

Skupna prokura se lahko da dvema ali več osebam skupaj.

V primeru skupne prokure so pravni posli in opravila veljavni, če obstaja soglasna izjava volje vseh prokuristov.

Če so bili izjava volje in sporočila tretjih oseb dani enemu izmed prokuristov, se šteje, da so bili dani vsem prokuristom.

IV. POGlavJE - POSLOVNA TAjNOST

176. člen

Poslovna tajnost so listine in podatki, določeni s statutom oziroma pravili ali drugim samoupravnim splošnim aktom oziroma splošnim aktom podjetja, katerih posredovanje nepooblaščenim osebam bi bilo v nasprotju s poslovanjem podjetja in bi škodovalo njegovim interesom in poslovnemu ugledu, če z zakonom ni določeno drugače.

177. člen

Listine in podatke, določene s statutom oziroma pravili ali drugim samoupravnim splošnim aktom oziroma splošnim aktom podjetja kot poslovna tajnost, smejo drugim posredovati osebe, pooblaščenice z zadevnimi akti.

178. člen

Poslovno tajnost morajo varovati vsi delavci, ki na kakršenkoli način zvedo za listino ali podatek, ki je poslovna tajnost.

Delavci morajo varovati poslovno tajnost tudi potem, ko jim preneha delovno razmerje v podjetju.

Delavci morajo varovati poslovno tajnost, za katero zvedo pri opravljanju poslov z drugimi podjetji.

V. POGlavJE - NADZORSTVO NAD ZAKONITOSTJO DELA PODJETJA

179. člen

Nadzorstvo nad zakonitostjo dela podjetja opravlja pristojni organ občine, na katere območju je sedež podjetja.

Z nadzorstvom nad zakonitostjo dela podjetja je mišljeno tudi nadzorstvo glede usklajenosti samoupravnih splošnih aktov oziroma splošnih aktov ali kolektivnih pogodb z zakonom.

180. člen

Pri nadzorstvu nad zakonitostjo dela podjetja ima občinska skupščina pravico in dolžnost delno ali v celoti, zadržati izvršitev vsakega samoupravnega splošnega akta oziroma splošnega akta ali kolektivne pogodbe, ki je v nasprotju z zakonom.

181. člen

Če je direktor oziroma predsednik poslovnega odbora podjetja zadržal izvršitev samoupravnega splošnega akta oziroma drugega splošnega akta ali kolektivne pogodbe oziroma sklepa delavskega sveta ali drugega organa v podjetju, ki ni v skladu z ustavo oziroma je v nasprotju z zakonom, obvesti o tem pristojno občinsko skupščino. Pristojna občinska skupščina mora v 30 dneh po prejemu obvestila obravnavati zadržani samoupravni splošni akt oziroma zadržani sklep in izdati odločbo.

Če občinska skupščina ne odloči v roku iz prvega odstavka tega člena, se sme zadržani samoupravni splošni akt oziroma drug splošni akt ali kolektivna pogodba oziroma sklep uporabljati.

182. člen

Skupščina družbenopolitične skupnosti sme v skladu z zakonom zadržati izvršitev sklepa, drugega akta in dejanje podjetja, s katerim se spodkopavajo samoupravne pravice delavcev in družbena lastnina.

Če je družbenopolitična skupnost zadržala izvršitev samoupravnega splošnega akta oziroma drugega splošnega akta ali kolektivne pogodbe oziroma sklepa delavskega sveta ali drugega organa podjetja, za katerega meni, da ni v skladu z ustavo oziroma da je v nasprotju z zakonom, mora sprožiti v osmih dneh po izdaji odločbe, s katero je zadržala izvršitev, pred ustavnim sodiščem postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti zadržanega akta.

Če družbenopolitična skupnost v rokih iz prvega in drugega odstavka tega člena ne sproži postopka pred ustavnim sodiščem oziroma sodiščem, neha veljati odločba, s katero je zadržala izvršitev, in se sme zadržani akt uporabljati.

VI. POGlavJE - VPIS V SODNI REGISTER

183. člen

V sodni register se vpišejo: družbeno podjetje, združno podjetje, mešano podjetje, pogodbeno podjetje, zasebno podjetje in druge oblike združevanja, določene s tem zakonom.

Del podjetja, ki ima določene pravice in obveznosti v pravnem prometu, se vpiše v sodni register.

184. člen

V sodni register se vpišejo: ustanovitev, združitev, organiziranje in prenehanje subjekta vpisa ter statusne in druge spremembe tega subjekta.

V sodni register se vpišejo tudi drugi podatki o subjektih vpisa, ki so pomembni za pravni promet, in sicer: firma, sedež, dejavnost, pooblastila v pravnem prometu s tretjimi osebami, vrsta in obseg odgovornosti v pravnem prometu s tretjimi osebami, vrsta in obseg odgovornosti za obveznosti subjekta vpisa, določene s statutom, imena oseb, ki so

pooblaščne za zastopanje, in meje njihovih pooblastil, ime in sedež ustanovitelja ter številka in datum akta o ustanovitvi. V sodni register se vpišejo tudi podatki o drugih dejstvih, določenih z zakonom.

185. člen

Vpis v sodni register se opravi na zahtevo pooblaščne osebe: zahtevo je treba vložiti v 15 dneh od dneva, ko so bili izpolnjeni pogoji za vpis.

186. člen

Podatki, vpisani v sodni register, so javni in se objavijo v Uradnem listu SFRJ.

Vpis v sodni register ima pravni učinek nasproti tretjim osebam od dneva vpisa.

Kdor v pravnem prometu vestno ravna in se pri tem zanese na podatke, vpisane v sodni register, ga ne prizadenejo škodljive pravne posledice, ki iz tega nastanejo.

187. člen

Zvezni izvršni svet izda natančnejše predpise o sodnem registru, o zbirki listin in pomožnih knjigah, ki se vodijo z registrom, o načinu vpisa v sodni register, o osebah, ki so pooblaščne za vložitev priglasitve za vpis, o vsebini priglasitve, o listinah in dokazih, ki se priložijo priglasitvi, o objavi vpisa in o načinu izdajanja izpiskov iz sodnega registra.

VII. POGLAVJE - PRENEHANJE PODJETJA

188. člen

Podjetje preneha:

- 1) če mu je izrečen ukrep prepovedi opravljanja dejavnosti, ker ne izpolnjuje pogojev za njeno opravljanje, v roku, ki mu je določen o izreku ukrepa, pa ne izpolni pogojev za opravljanje te dejavnosti oziroma ne spremeni dejavnosti;
- 2) če prenehajo naravni in drugi pogoji za opravljanje gospodarske dejavnosti, ki je predmet poslovanja;
- 3) če se s pravnomočno odločbo sodišča ugotovi ničnost vpisa podjetja v sodni register;
- 4) če se podjetje spoji z drugim podjetjem ali se pripoji drugemu podjetju ali če se razdeli na več podjetij.

V primerih iz 1), 2) in 3) točke prvega odstavka tega člena se izvede postopek redne likvidacije.

Podjetje preneha na podlagi izvedenega stečajnega postopka.

Sestavljeno podjetje, skupnost podjetij, poslovno združenje in druge oblike združevanja prenehajo, ko to sklenejo ali ko prenehajo vsa podjetja, združena v te oblike.

ČETRTI DEL

UPORABA DOLOČB TEGA ZAKONA

189. člen

Določbe tega zakona se uporabljajo tudi za druge oblike organiziranja za opravljanje gospodarske dejavnosti - proizvodnje in prometa blaga in storitev ali blagovnega prometa, ki pa niso navedene v tem zakonu.

PETI DEL

KAZENSKÉ DOLOČBE

190. člen

Podjetje se kaznuje za gospodarski prestopok z denarno kaznijo od 1,500.000 do 45,000.000 dinarjev:

- 1) če začne dejavnost ali spremeni pogoje za njeno opravljanje, preden pristojni organ izda odločbo, da so izpolnjeni pogoji glede tehnične opremljenosti, varstva pri delu ali varstva in zboljševanja človekovega okolja ali drugi predpisani pogoji (147. člen);
- 2) če sklepa pogodbe in opravlja druge posle prometa blaga in storitev izven okvira dejavnosti, vpisane v sodni register (prvi odstavek 149. člena).

Z denarno kaznijo od 300.000 do 2,500.000 dinarjev se kaznuje za gospodarski prestopok tudi odgovorna oseba v podjetju, ki stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

191. člen

Podjetje se kaznuje za prekršek z denarno kaznijo od 300.000 do 4,500.000 dinarjev:

- 1) če v 30 dneh po vpisu v sodni register ne razpiše javnega razpisa za imenovanje poslovodnega organa (12. člen);
- 2) če v osmih dneh po sprejetju sklepa v zvezi z razpisom iz 54. člena tega zakona o tem sklepu ne obvesti vseh udeležencev razpisa (prvi odstavek 55. člena);
- 3) če ne zagotovi, da so vsakemu delavcu dostopni vsi samoupravni splošni akti (tretji odstavek 65. člena);
- 4) če pri svojem poslovanju firme ne uporablja tako, kot je vpisana v sodni register (prvi odstavek 157. člena).

Z denarno kaznijo od 100.000 do 1,000.000 dinarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba v podjetju, ki stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

ŠESTI DEL

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

192. člen

Obstoječe delovne organizacije, sestavljene organizacije združenega dela, zadružne organizacije in organizacije kooperantov, poslovne skupnosti in skupnosti združenega dela za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje ter delovne skupnosti v njih ter druge oblike združevanja dela in sredstev nadaljujejo z dnem, ko začne veljati ta zakon, z delom na način in pod pogoji, pod katerimi so vpisane v sodni register.

Obstoječe delovne organizacije, ki imajo v svoji sestavi temeljne organizacije združenega dela, izkazujejo od dneva, ko začne veljati ta zakon, finančne in druge rezultate svojega poslovanja tudi na ravni delovne organizacije.

Organizacije združenega dela in skupnosti iz prvega odstavka tega člena, razen zadružnih organizacij in organizacij kooperantov ter drugih oblik združevanja dela in sredstev, katerih način organiziranja ureja posebni zakon, se morajo do 31. decembra 1991 organizirati in samoupravne splošne akte uskladiti s tem zakonom.

193. člen

V postopku organiziranja obstoječih sestavljenih organizacij združenega dela ali delovnih organizacij se z določbami tega zakona razmejujejo premoženjskopravna razmerja ter druge pravice in obveznosti, nastale s skupnim poslovanjem in delom na podlagi sedanjih samoupravnih sporazumov o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela ali delovno organizacijo.

Nosilec pobude in aktivnosti za določitev predloga organiziranja je v skladu s tem zakonom delavski svet obstoječe sestavljene oziroma delovne organizacije.

194. člen

Če je postopek organiziranja temeljne organizacije združenega dela, ustanavljanja delovne organizacije, organiziranja sestavljene organizacije združenega dela, poslovne skupnosti in skupnosti združenega dela za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje ter delovne skupnosti v njih tekel na dan uveljavitve tega zakona, se konča po tem zakonu.

Določbe tega zakona se ne uporabljajo za postopek statusnih sprememb (izločitev; pripojitev, spajanje ali delitev), dokler organizacija oziroma skupnost iz 192. člena tega zakona ne uskladi določb svojih samoupravnih splošnih aktov z določbami tega zakona.

195. člen

Predpis, ki ureja vpis v sodni register, se uskladi s tem zakonom v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

196. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, nehajo veljati določbe zakona o združenem delu (Uradni list SFRJ št. 53/76, 57/83 in 85/87), ki so v nasprotju z določbami tega zakona.

197. člen

Ta zakon začne veljati 1. januarja 1989.